



**DE JEUGD-
& GEZINSBESCHERMERS** 

Jaarbericht 2014



Lucy Schmitz

Bestuurder

De Jeugd- & Gezinsbeschermers

Vorbereiding op verandering

1 januari 2015 was een mijlpaal voor de jeugdzorg en voor onze organisatie. Parallel aan de transitie van de jeugdzorg naar de gemeenten hebben wij onze nieuwe naam De Jeugd- & Gezinsbeschermers geïntroduceerd. Die nieuwe naam is meer dan een omhulsel. Het is het resultaat van veranderingen die in 2014 handen en voeten hebben gekregen. De veranderingen hebben plaatsgevonden langs twee sporen: extern in onze relatie met gemeenten en intern in een kwaliteitstraject en een reorganisatie.

Contact intensiveren

In de loop van 2014 hebben wij het contact met de 33 gemeenten in de zes zorgregio's in ons werkgebied geïntensiverd. We hebben met hen gesproken over de manier waarop wij ons aanbod op een goede manier kunnen vormgeven om aan te sluiten bij hun wensen, inzichten en beleid. Onze kennis en expertise over toegang tot de jeugdzorg hebben we ter beschikking gesteld aan gemeenten. Gaandeweg werd de concrete invulling van de jeugdzorg steeds duidelijker en in de tweede helft van 2014 sloten we contracten met alle gemeenten in ons werkgebied.

Impuls voor kwaliteit

Parallel aan het spoor van externe contacten liep het spoor van interne kwaliteitsverbetering. Dit heeft geleid tot onze methodiek Beschermen & Versterken: het versterken van het gezin en het beschermen van het kind. De methodiek sluit aan bij de intentie van de nieuwe wetgeving: dichter bij de cliënten en hun directe omgeving, en met een meer integrale aanpak in de begeleiding. De methodiek Beschermen & Versterken draagt bij aan de professionaliteit van onze medewerkers. Zij zijn enthousiast over de nieuwe manier van werken; het heeft intern een goede impuls gegeven. Naast de introductie van Beschermen & Versterken hebben we in 2014 de noodzakelijke stappen gezet om door de overheid gecertificeerd te worden voor jeugdbescherming en jeugdreclassering, ook een wettelijke eis.

Omdat de toegang tot de jeugdzorg vanaf 2015 bij de gemeenten ligt, moesten we afscheid nemen van een groot aantal collega's. Gelukkig hebben de meeste medewerkers een werkplek gevonden in een van de nieuwe wijkteams bij gemeenten.

Maar hierover was lang onzekerheid. De ombouw naar een gecertificeerde organisatie en gelijktijdig afscheid nemen van een groot deel van de medewerkers stonden met elkaar op gespannen voet.

Maatwerk

De eerste maanden van 2015 waren spannend voor alle betrokkenen. Voor bestaande cliënten was afgesproken dat de begeleiding op de oude manier door zou lopen. Wat dat betreft was de continuïteit geregeld. Voor nieuwe cliënten was nog niet altijd duidelijk waar zij terecht konden, vooral ook omdat dit per gemeente anders is geregeld. De Jeugd- & Gezinsbeschermers heeft zich samen met de gemeenten praktisch en resultaatgericht opgesteld. Formele afspraken waren ondergeschikt

aan de zorg dat gezinnen in risicovolle situaties ergens in een postbakje zouden blijven liggen. De Jeugd- & Gezinsbeschermers is er klaar voor om onze rol te pakken bij de verdere ontwikkeling van de jeugdzorg. De methode Beschermen & Versterken is bij uitstek geschikt om gemeenten te ondersteunen bij hun taken op het gebied van jeugdzorg en jeugdhulp. De eerste voorzichtige resultaten van de integrale aanpak wijzen op meer preventie en kortere ondertoezichtstellingen. Vanuit een professionele en gecertificeerde organisatie beschermen we het kind en versterken we het gezin. Een mooie basis voor nog meer maatwerk voor jeugdzorg in ons werkgebied voor de komende jaren.



Over De Jeugd- & Gezinsbeschermers

De Jeugd- & Gezinsbeschermers staat voor de bescherming van kinderen in de knel en de versterking van de kwaliteiten van het gezin. Zo zetten wij ons ervoor in dat kinderen in een veilige omgeving kunnen opgroeien. De Jeugd- & Gezinsbeschermers is een door de overheid gecertificeerde instelling. Er werkten eind 2014 476 medewerkers (357 fte) bij De Jeugd- & Gezinsbeschermers.

Onze aanpak:

Beschermen & Versterken

De Jeugd- & Gezinsbeschermers werkt volgens de aanpak Beschermen & Versterken bij ernstige en complexe problematiek waarbij de ontwikkeling en/of veiligheid van kinderen in het geding is. Met de integrale en oplossingsgerichte aanpak Beschermen & Versterken staat de veiligheid van het kind centraal. De basis wordt gevormd door methodieken als Delta en Signs of Safety.

Door de eigen kracht van het gezin en hun netwerk te benutten en te vergroten, wordt het beroep op langdurige en/of gespecialiseerde jeugdzorg teruggedrongen. De aanpak wordt uitgevoerd door onze jeugd- & gezinsbeschermers met als focus de veiligheid van het kind, het voorkomen van delinquent gedrag van de jeugdige en het versterken van het gezin.



Tineke

Voogd

Voorzitter cliëntenraad

De Jeugd- & Gezinsbeschermers

Contact opbouwen met gemeenten is belangrijk

Mijn middelste kind, inmiddels is hij 23, heeft ruim vier jaar jeugdzorg gehad. Hij is uit huis geplaatst in verband met gedragsproblemen. Hoewel het natuurlijk een vreselijke tijd was, was ik wel heel tevreden over de zorg. Zo ben ik in de cliëntenraad terecht gekomen.

Wij hebben maandelijkse bijeenkomsten en regelmatig overleg met de Raad van Bestuur. Eens per jaar bezoeken we alle regiokantoren. Zo proberen we de lijntjes kort te houden. Bij de gemeenten is het nog zoeken. We hadden goed contact met de provincie; iets dergelijks willen we nu opbouwen met de afzonderlijke gemeenten. We zijn al bij verschillende wethouders op de koffie geweest.

In 2014 hebben we meegepraat over alle plannen van De Jeugd- & Gezinsbeschermers. Onder andere het huisvestingsplan. We werden er heus niet vrolijk van dat bepaalde locaties dicht moesten, maar we snappen dat je het financieel moet kunnen bolwerken. Ik ben geen fan van de transitie jeugdzorg.

Iedere gemeente kan zijn eigen plan trekken en dat vind ik zorgelijk. De Jeugd- & Gezinsbeschermers moet nu als een bedrijf gaan concurreren. Of dat in het belang is van de kinderen, daar twijfel ik sterk aan.

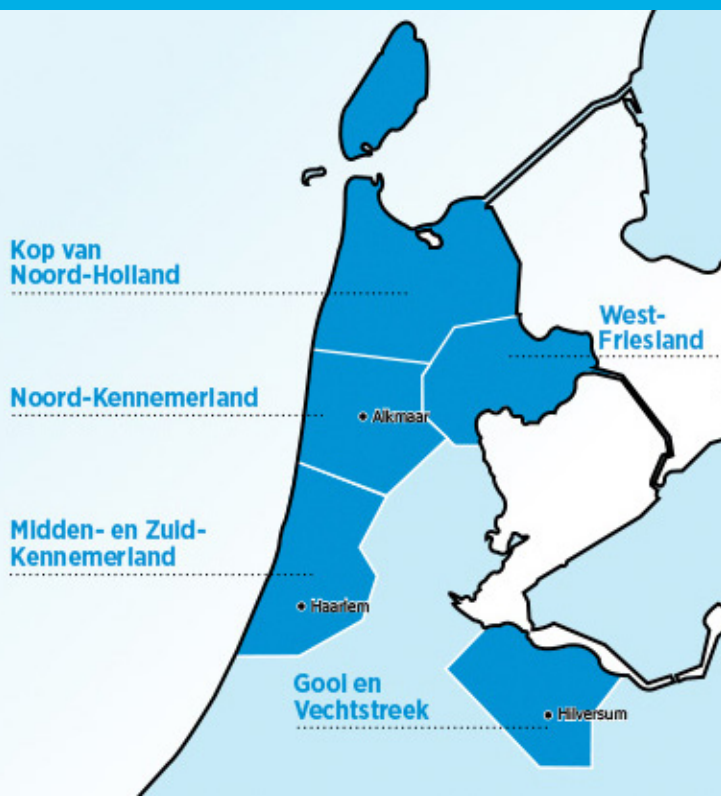
Grote zorgen over 18-plussers

Een groot probleem is de situatie van 18-plussers. Jongeren in de jeugdzorg hebben op die leeftijd vaak nog niet genoeg vaardigheden waarmee ze in de maatschappij terecht kunnen. Ze worden zo goed mogelijk voorbereid op de dingen die ze te wachten staan als ze volwassen zijn. Maar als ze er niet aan meewerken, dan heb je geen poot om op te staan. Er is wettelijk niets geregeld. Ik heb dat ervaren met mijn zoon. Met hem is het gelukkig goed gekomen, maar we horen hele schrijnende gevallen, zoals torenhoge schulden en dakloosheid. We brengen dit onderwerp continu onder de aandacht, via de Kinderombudsman en bij de gemeenten. De enige oplossing is een wettelijke regeling.



Jaarcijfers 2014

	Kop van Noord-Holland	West-Friesland	Noord-Kennemerland	Midden- en Zuid-Kennemerland	Gooi en Vechtstreek	totaal De Jeugd- & Gezinsbeschermers
BESCHERMEN & VERSTERKEN IN VRIJWILLIG KADER	56	77	83	124	121	461
JEUGDBESCHERMING						
<i>ondertoezichtstelling</i>	277	301	236	454	215	1.483
<i>voogdij</i>	57	57	65	93	50	322
totaal jeugdbescherming	334	358	301	547	265	1.805
JEUGDRECLASSERING	53	58	96	160	49	416
ONDERZOEKEN NAAR VERMOEDENS VAN KINDERMISHANDELING	282	446	400	918	279	2.326
CRISISZAKEN	95	118	140	185	103	641



ONZE DIENSTVERLENING EN ONZE AANPAK

De Jeugd- & Gezinsbeschermers werkt volgens de aanpak Beschermen & Versterken bij ernstige en complexe problematiek waarbij de ontwikkeling en/of veiligheid van kinderen in het geding is. Wij begeleiden multiprobleemgezinnen in het vrijwillig kader en voeren kindbeschermingsmaatregelen uit op uitspraak van de rechter: ondertoezichtstelling, voogdij en jeugdreclassering. Daarnaast bieden wij met onze crisisdienst direct hulp als een kind acuut in gevaar is, 24 uur per dag, 7 dagen per week en doen wij onderzoek naar vermoedens van kindermishandeling (Veilig Thuis/AMHK).



Odd Wagner

Wethouder sociaal domein
gemeente Den Helder

Na de transitie komt de transformatie

2014 was een rumoerig en turbulent jaar. Gaandeweg werden de contouren duidelijk van wat er op de gemeenten afkwam met de decentralisaties. Er was lang onzekerheid over de wijze van organiseren en er waren krachten die bepaalde ontwikkelingen probeerden tegen te houden. Ondanks alles waren we in Den Helder op 1 januari klaar voor de transitie.

We hebben ervoor gekozen om in 2015 zo veel mogelijk het werk te laten doorlopen. Daarom hebben we contracten gesloten met partners waar we al mee samenwerkten. We hebben ook mensen van Bureau Jeugdzorg overgenomen voor ons wijkteam. Allemaal in het kader van voortzetting van bestaand beleid; de échte veranderingen komen nog. De grootste uitdaging is nu dat we de winkel moeten ophouden terwijl we die opnieuw inrichten.

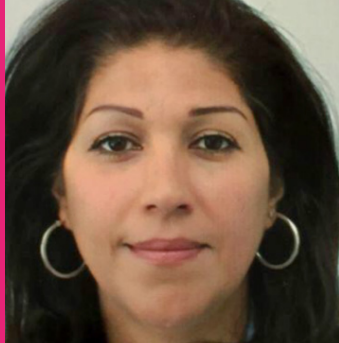
Massa is kassa

Aangezien we voor de jeugdzorg te maken krijgen met een korting van 15 procent moeten we het systeem efficiënter inrichten.

Mijn credo is dat je dat in samenwerking met andere gemeenten moet doen, want massa is kassa. Onze regio Kop van Noord-Holland is vrij klein en dus kwetsbaar. Bovendien heeft Den Helder met relatief veel jongeren in de jeugdzorg een bijzondere positie in de regio. Met de zorgorganisaties sluiten wij voorlopig alleen jaarcontracten, want zeker in de beginperiode wil ik wendbaar blijven. Ik wil het zo goed mogelijk inregelen om ervoor te zorgen dat de administratieve overhead zo laag mogelijk blijft. Waardoor je geld overhoudt om het feitelijke werk te doen.

We moeten ook een gemeentelijke transformatie doormaken in het kader van het wijkteam. Het wijkteam is niet meer dan een wegwacht. Zij moeten een goede analyse maken, de eerste troubleshooting doen en dan doorverwijzen. Gemeenten lopen het risico dat het wijkteam een absorberende spons wordt. Maar het moet een loket van ontvangst en doorverwijzing zijn, geen loket van zelfplossers.





Firouzeh Kazemi

Jeugd- & gezinsbeschermers
Regio Midden- en Zuid-Kennemerland

Beschermen zonder woorden

Hoe kan ik doordringen tot de ouders, als woorden geen effect lijken te hebben? Dat is een vraag waar veel jeugd- & gezinsbeschermers mee kampen.

Vanuit mijn Iraanse achtergrond communiceer ik als vanzelf met beelden en symbolen. Deze manier van werken is voor mij heel vertrouwd, maar bleek voor collega's nieuw. De ervaring leert dat er veel kan worden bereikt als je iets beeldend laat zien, want dan blijft het beter hangen. Samen met mijn collega's Roland Snoeren en Nynke Beneker heb ik dit uitgewerkt tot het nieuwe instrument Beschermen zonder woorden.

Inzicht is de eerste stap

Het gebruik van beelden spreekt aan bij cliënten. Voor een moeder die geen grip had op haar kinderen, werkte ik met een hand vol zand, als symbool voor haar kinderen. Hield ze haar vingers gespreid dan ontglipte het zand, hield ze haar vuist gesloten dan werd het zand vermorzeld. En bij een situatie waarbij een kind verscheurd raakte door trauma-

tische oorlogservaringen van de vader gebruikte ik een papieren hart waarvan steeds een stukje werd afgescheurd. Dergelijke symbolen veroorzaakten een doorbraak in de communicatie met en binnen een groot aantal gezinnen. Soms is het heel confronterend, mensen moeten vaak huilen. Maar dat is goed. Dan weet je dat het de mensen raakt, dat ze zich bewust worden van de gevolgen van hun gedrag voor de kinderen. Dat inzicht is de eerste stap.

Verder uitwerken

Najaar 2014 heb ik mijn ervaringen gedeeld tijdens een training Signs of Safety. Twee collega's warden erdoor geraakt en samen zijn we het verder gaan uitwerken. Onze pitch over Beschermen zonder woorden won een prijs op de personeelsbijeenkomst waar we afscheid namen van Bureau Jeugdzorg Noord-Holland en overgingen naar De Jeugd- & Gezinsbeschermers. Het instrument wordt nu verder ontwikkeld en krijgt een plek binnen de methode Beschermen & Versterken.





Anouk van Hulssen

Ambulant hulpverlener –
stadsteam Enkhuizen

De zorg is dichterbij

Ik heb twee jaar bij Bureau Jeugdzorg Noord-Holland gewerkt als casemanager. Dan doe je de eerste analyse van de hulpvraag en daarna blijf je meer op de achtergrond betrokken. Die functie verdween nu de toegang tot de jeugdzorg is verplaatst naar de gemeenten. Gelukkig kreeg ik de kans over te stappen naar de gemeente Enkhuizen. Mijn functie is verbreed, ik ben nu hulpverlener én casemanager én regiehouder.

In Enkhuizen hebben we één stadsteam met negen medewerkers. Samen bieden we de zorg voor alle inwoners, van nul tot honderd. Vanuit mijn ervaring ben ik gericht op jeugd, veiligheid en politie/justitie. Mijn collega's hebben andere expertise, zij zijn afkomstig uit andere organisaties. Het is fijn om in een multidisciplinair team te zitten. We maken gebruik van elkaars kennis en kunnen samen optrekken bij een gezin met meerdere problemen.

Burgers kunnen het stadsteam niet rechtstreeks benaderen. In andere gemeenten is de toegang tot de jeugdzorg wel georganiseerd via wijkteams. Maar

in Enkhuizen was al een goed werkende schil van hulpverleners, zoals maatschappelijk werk, ggd en huisartsen. Via deze professionals komen mensen bij ons als dat nodig is.

Drang en dwang

Ons stadsteam doet de 'drang' zelf: de multi-probleemgezinnen die een zetje nodig hebben om vrijwillige hulp te accepteren. De Jeugd- & Gezinsbeschermers doet vanuit gemaakte regioafspraken de 'dwang': de ondertoezichtstellingen vanuit de Rechtbank. Hiervoor hebben we een vaste contactpersoon. Aan het eind van een ondertoezichtstelling is er contact met de betreffende jeugd- & gezinsbeschermers over een eventueel vervolgtraject. Zo is er een mooie overdracht.

De nieuwe werkwijze heeft een meerwaarde voor de gezinnen. Er zijn kortere lijnen, het stadsteam kan sneller inspringen, de zorg is dichterbij. Als het nodig is, blijven we het hele traject betrokken. Vroeger gingen veel dingen volgens een vaste route; nu kunnen we veel meer op maat werken.





Marjan Adema

Regiodirecteur Noord-Holland Zuid

(Midden- en Zuid-Kennemerland, Gooi & Vechtstreek)

De eerste drie maanden van 2015 waren spannend, voor alle jeugdzorgpartijen. Na een intensieve voorbereidende periode, waarin Bureau Jeugdzorg Noord-Holland veranderde in De Jeugd- & Gezinsbeschermers is de nieuwe Jeugdwet in werking getreden. Daarmee is de transitie van de jeugdzorg een feit. De eerste ervaringen met wijkteams, lokale uitvoeringsdiensten en Centra voor Jeugd en Gezin zijn zeer positief. Iedereen werkt open en nieuwsgierig aan het leggen van nieuwe verbindingen nu de oude structuren zijn komen te vervallen. Daarnaast merken we dat de nieuwe werkelijkheid meer ruimte geeft om vraaggericht en integraal te werken. Door intensief in te zetten met onze aanpak Beschermen & Versterken lukt het geregeld om het netwerk van gezinnen te betrekken bij soms ingrijpende maatregelen zoals een tijdelijke uithuisplaatsing. Een kind kan dan tijdelijk in eigen familieverband worden opgevangen. Dit vraagt weliswaar een grote tijdsinvestering maar deze betaalt zich terug in een oplossing die voor het kind het beste is. En daar doen we het voor!



Door Nubé

Regiodirecteur Noord-Holland Noord

(Kop van Noord-Holland, West-Friesland, Noord-Kennemerland)

De start van De Jeugd- & Gezinsbeschermers was er een met veel energie en vertrouwen. Energie, omdat duidelijk is dat onze visie aansluit bij de transitiegedachte. Samen met cliënten en hun netwerk, de wijk- en gebiedsteams en het lokale veld zorgen we dat kinderen veilig opgroeien. Vertrouwen, omdat de methodiek Beschermen & Versterken een aanpak is waarin we geloven; we doen wat nodig is, werken vraaggericht en hebben meer direct klantcontact. We zorgen daarmee dat minder gespecialiseerde jeugdhulp wordt ingezet, uithuisplaatsingen worden voorkomen en trajecten korter duren. We doen dit met bevlogen medewerkers, die dagelijks voor moeilijke dilemma's staan, waarbij een professionele cultuur en lerende praktijk noodzakelijk is.



Robert Wardenaar

Manager Bovenregionaal

AMK-Veilig Thuis

Het afgelopen jaar stond voor een belangrijk deel in het teken van de transformatie van belangrijke delen van onze organisatie: het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling, het crisisinterventieteam en de overdracht van de toegang. Het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling en de Steunpunten Huiselijk Geweld werden omgevormd tot de nieuwe organisatie Veilig Thuis. In de drie Veilig Thuis-regio's binnen ons werkgebied heeft dit voor veel dynamiek gezorgd. Elke regio heeft zijn eigen visie ten aanzien van inhoud, randvoorwaarden en organisatie-inrichting. Aansluiting van onderzoeken naar vermoedens van kindermishandeling bij Veilig Thuis en eventuele vervolgtrajecten bij De Jeugd- & Gezinsbeschermers is daarbij voor ons van groot belang.

Een belangrijke ontwikkeling binnen het crisisinterventieteam was het realiseren

van een intensieve digitale samenwerking met de instellingen voor Jeugd- en Opvoedhulp. Hiermee kan efficiënter en sneller hulp ingezet worden bij een crisis. Mede hierdoor werd de crisisdienst omgebouwd tot een ambulancedienst waar bij het accent ligt op de crisisinterventie (24x7). Zowel De Jeugd- & Gezinsbeschermers als de betrokken zorgaanbieders hebben veel vertrouwen in de doorontwikkeling van de huidige intensieve samenwerking en hopen dan ook dat dit samenwerkingsmodel in de toekomst blijft bestaan.

Veel medewerkers hebben de overstap gemaakt naar de nieuwe toegang bij gemeenten. In 2014 is dit intensief voorbereid. Daardoor kunnen veel gemeenten nu gebruik maken van de expertise van onze oud-medewerkers en is de continuïteit van zorg geborgd.



Contact

www.dejeugdeng gezinsbeschermers.nl

hier vindt u ook het volledige jaarverslag 2014

088 - 777 80 00

info@dejeugdeng gezinsbeschermers.nl

juni 2015

**DE JEUGD-
& GEZINSBESCHERMERS** 